

Herziening Drinkwaterrichtlijn

Europees Parlement zet volgende stap bij herziening Drinkwaterrichtlijn

In februari presenteerden eurocommissarissen Frans Timmermans en Karmenu Vella (Milieu) namens de Europese Commissie de conceptherziening van de Drinkwaterrichtlijn. Onder leiding van de Franse Europarlementariër Michel Dantin werkte het Europees Parlement sindsdien aan een reactie op dit voorstel. Een overzicht van de stand van zaken.

Op 23 oktober stemde het EP over het rapport van Dantin en gaf hem het mandaat om de onderhandelingen met de Raad te starten. *Wat zijn de uitkomsten van de EP stemming en hoe ver is de Raad eigenlijk?*

Voorafgaand aan de stemming op 23 oktober in Straatsburg ging de meeste aandacht uit naar twee onderwerpen: de universele toegang tot drinkwater en de zogeheten PFAS-stoffen.

Universele toegang

De universele toegang tot water is gerelateerd aan het Europese burgerinitiatief Right2Water. De Commissie wilde deze toegang toevoegen aan de onderwerpen die de richtlijn beslaat. De 751 Europarlementariërs waren in Straatsburg verdeeld over de vraag in hoeverre de Drinkwaterrichtlijn dwingende maatregelen moet opleggen aan lidstaten om de toegang tot water voor onder andere kwetsbare groepen te garanderen.

Verdeelde stemming

Een meerderheid van het EP steunde bij de uiteindelijke stemming een uitbreiding van de reikwijdte van de richtlijn door het voorzien van universele toegang tot water als doel van de richtlijn op te nemen. De concrete verplichtingen voor lidstaten voor wat betreft de toegang tot water, bijvoorbeeld gratis water aanbieden in publieke gebouwen of via openbare tappunten, zijn ook verder gespecificeerd. Deze maatregelen moeten er echter slechts toe bijdragen dat de toegang wordt verbeterd, en niet gegarandeerd zoals veel parlementariërs wilden. Een aanzienlijk gedeelte van het EP was uiteindelijk niet tevreden met deze uitkomst. Daarom werd het rapport uiteindelijk maar met 300 stemmen voor, 98 stemmen tegen en maar liefst 274 onthoudingen aangenomen. Wel kreeg de rapporteur van het EP een mandaat om met deze uitkomst te gaan onderhandelen met de lidstaten.

PFAS

De per- en polyfluoroalkyl-stoffen zoals PFOS en PFOA, kortweg PFAS genoemd, vormen één van de nieuwe stoffencategorieën die de Commissie voorstelde toe te voegen aan de bijlagen met specifieke drinkwaternormen. Het EP kon geen overeenstemming bereiken over de parameterwaarden voor PFAS-stoffen. Ook was men het niet eens of een onderscheid gemaakt zou moeten worden tussen PFAS-stoffen met een kortere en een langere moleculaire keten voor wat betreft monitoring en normen. De langere keten PFAS-stoffen, waartoe PFOS en PFOA gerekend worden, zijn in de regel schadelijk voor de volksgezondheid. De WHO had dan ook aangeraden deze twee stoffen op de lijst met chemische parameters te zetten. Het EP maakte in de stemming uiteindelijk onderscheid tussen de langere en kortere keten PFAS-stoffen.

Positie Vewin

Welke wijzigingen heeft het Europees Parlement verder aangebracht op het voorstel van de Europese Commissie? En wat vindt Vewin van deze ontwikkelingen?

1. De risico-gebaseerde aanpak wordt verplicht ingevoerd van bron tot kraan. Daarbij wordt de link tussen de Kaderrichtlijn Water en de Drinkwaterrichtlijn explicieter gemaakt dan in het voorstel van de Commissie. Het EP wil ook dat de verantwoordelijkheden op nationaal niveau goed worden vastgelegd, en dat de lidstaten hun verantwoordelijkheid moeten nemen voor wat betreft de drinkwaterbronnen met preventieve en correctieve maatregelen. Vewin verwelkomt dit; om de doelen uit de Drinkwaterrichtlijn te halen, zijn schone bronnen immers noodzakelijk. De inbouw van risicoanalyse- en risicomanagement-activiteiten in de Drinkwaterrichtlijn, met ruimte voor de lidstaten dit nader in te vullen en te zorgen voor een goede verdeling van verantwoordelijkheden, is voor Vewin ook positief.
2. Materialen en producten die in contact komen met drinkwater, moeten op termijn gaan voldoen aan geharmoniseerde minimum-hygiënevereisten, als het aan het EP ligt. Dit wordt door Vewin van harte ondersteund. De Europese drinkwatersector vraagt hier al vele jaren om. De Commissie kwam niet met een oplossing in het voorstel, maar opteerde voor de status quo, waarbij de verschillen die er zijn tussen de lidstaten waar het gaat om de goedkeuring van producten blijven voortbestaan.
3. De zogenoemde indicator-parameters worden door het EP behouden. Dit zijn parameters die gebruikt worden voor de controle van het productieproces. De Commissie had ze geschrapt en ze alleen bij de bepalingen over informatie die aan consumenten moet worden gegeven geplaatst. Vewin is tevreden dat de indicator-parameters behouden blijven op de plek waar ze in de huidige richtlijn staan. Deze parameters zijn belangrijk voor de link tussen de kwaliteit van drinkwater en dat van de drinkwaterbronnen.
4. De monitoringsfrequentie van de kwaliteitsparameters uit de bijlagen van de richtlijn wil het EP niet wijzigen ten opzichte van de vigerende regels. Dit in tegenstelling tot het voorstel van de Commissie, die een drastische en disproportionele verhoging

van de monitoringsfrequentie voorstelde. Vewin pleitte voor een risico-gebaseerde frequentie en voor behoud van de huidige frequenties die in 2015 nog zijn vastgesteld.

5. Het EP is samen met de Commissie van mening dat consumenten op veel meer aspecten geïnformeerd moeten worden via de Drinkwaterrichtlijn dan alleen over de waterkwaliteit, zoals tarieven, lekverliezen en organisatie. Hier is Vewin het mee oneens. Voor Vewin gaat de richtlijn primair over waterkwaliteit en het beschermen van de volksgezondheid. Daarom moet de informatie die verstrekt wordt op basis van deze richtlijn gaan over drinkwaterkwaliteit. Vewin staat achter het bieden van transparantie, maar drinkwaterbedrijven moeten niet via deze richtlijn gedwongen worden extra kosten te maken om informatie te leveren die niet met waterkwaliteit te maken heeft. Zo wil Vewin ook geen centrale informatieverstrekking via een Europese website of iets dergelijks. Dat is het best in handen bij de afzonderlijke waterbedrijven, dus lokaal of regionaal.

Onderhandelingen met de Raad

De rapporteur van het EP mag met dit resultaat gaan beginnen aan de onderhandelingen met de Raad, maar die is nog niet zo ver. In de overleggen tot dusver in de Raad zitten de lidstaten op een aantal onderdelen nog lang niet op één lijn, zoals over de toegang tot water.

Sommige lidstaten willen dit niet via de Drinkwaterrichtlijn regelen, maar op nationaal niveau omdat het veelal sociaal beleid betreft. Andere lidstaten willen juist wel weer via EU-wetgeving maatregelen aan de lidstaten opleggen.

Op het onderwerp van de 'materialen en producten in contact met drinkwater' pleit een grote groep lidstaten, waaronder Nederland, voor geharmoniseerde minimale hygiënevereisten in de Drinkwaterrichtlijn, net als het EP. De Commissie wil dit echter via de Bouwproductenverordening regelen en werkt voorsnog deze wens tegen.

Daarnaast maakt het Oostenrijkse voorzitterschap van de Raad geen aanstalten om het proces te versnellen. En dus is het maar zeer de vraag of de Raad op tijd een positie kan vaststellen om de onderhandelingen met het EP nog voor de Europese verkiezingen van mei 2019 af te kunnen ronden. Mocht dat niet het geval zijn, dan ligt het proces van de herziening van de Drinkwaterrichtlijn vanaf april totdat het EP het wetgevende werk weer oppakt in het derde kwartaal van 2019 een tijdje stil.

'MINIMUM-HYGIËNEVEREISTEN VOOR MATERIALEN EN PRODUCTEN IN CONTACT MET DRINKWATER'
